

Nr 507

Av herrar **Rydén** och **Braconier**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 66, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjesskatt.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 66 med förslag till ändringar av nöjesskatteförordningen skall filmvisning som anordnas av barnfilmklubbar befrias från nöjesskatt, medan s. k. filmstudios som sysslar med filmstudieverksamhet skall skattebeläggas. Departementschefen medger att vissa skäl utan tvivel talar för filmstudieverksamhetens skattebefrielse, men med hänsyn till att han inte anser det vara möjligt att, utan synnerligen komplicerade regler och därmed följande svårigheter vid administrationen, tillse att en skattefrihet på detta område icke utnyttjas för att kringgå den vanliga biografbeskattningen, har han icke ansett sig kunna föreslå nöjesskattebefrielse för filmstudios.

Departementschefen stöder sig också på statskontorets betänkligheter mot att den av filmstudios bedrivna verksamheten är av den art, att nöjesskattebefrielse bör ifrågakomma.

Hittills har filmstudios verksamhet icke nöjesbeskattats. År 1955 ifrågsatte emellertid länsstyrelsen i Gävle sådan beskattning och infortrade fördenskull ett yttrande från riksräkenskapsverket. Detta skrev att övervägande skäl torde få anses tala för att filmstudios var att betrakta som rörelse i nöjesskatteförordningens mening (§ 4). Men länsstyrelsen i Gävle delgav "sedan den övervägt spörsmålet, att den icke funnit sig övertygad av riksräkenskapsverkets ställningstagande", berörda kommunala myndigheter, att nöjesskatt icke skulle uttagas.

En närmare redogörelse för filmstudios verksamhet torde vara av värde för bedömningen av nöjesskattebefrielse.

F. n. finns 72 filmstudios med sammanlagt ca 11 000 medlemmar i vårt land. Man arbetar i syfte att sprida kunskap om filmen som social och kulturell samhällsfaktor. Filmstudios söker också vidga intresset för filmen som konstart och höja allmänhetens kvalitetsanspråk. Icke minst genom sitt arbete bland studerande ungdom verkar filmstudios i smakfostrande riktning. Visningarna täcker alltså ett *bildningsbehov* och icke ett nöjesbehov, vilket särskilt bör beaktas vid bedömningen om nöjesskatt skall utgå eller ej.

Filmstudios verksamhet kan klart särskiljas från vanlig filmvisning. Filmuthyrarna tillser, att filmstudieverksamheten icke menligt påverkar deras kommersiella filmuthyrning. Sålunda stipuleras för att filmer ska få lånas till filmstudios

- 1) att de endast visas för en sluten krets — en ideell förening med ett begränsat antal medlemmar,
- 2) att visning endast sker i samband med föredrag eller diskussioner i anslutning till filmen, samt
- 3) att filmstudios verksamhet icke har ett ekonomiskt syfte.

En för filmstudios gemensam riksorganisation, Sveriges förenade filmstudios (SFF) har skapats för att hålla kontakten med filmuthyrarna och för att kontrollera att filmstudieverksamheten uteslutande bedrivs i bildningssyfte.

Av remissyttrandena bör här särskilt framhållas att Arbetarnas bildningsförbund anser det som helt otänkbart, att det varit lagstiftarnas mening att filmstudios (liksom barnfilmklubbar) skulle vara nöjesbeskattade.

Studieverksamheten av filmen som konststart, dess teknik och ställning som samhällsfaktor är av relativt färskt datum, beroende på att det tidigare varit ytterst ringa möjligheter att få förhyra lämplig film för studieändamål, enär filmuthyrarna varit ovilliga att på för dem oförmånliga ekonomiska villkor ställa film till förfogande. Men sedan man funnit möjligheter att kontrollera filmstudios verksamhet har såväl filmuthyrare som biografägare ansett sig kunna lämna sin medverkan, ty genom SFF kan man kontrollera att filmstudios drives på en strängt studiemässig basis.

Rent tekniskt lär det även ställa sig svårt att fastställa det belopp varå nöjesskatten skall beräknas, enär avgifter icke erlägges per visning utan i form av en medlemsavgift, vilken ju även inrymmer annat än visningskostnader.

Det bör slutligen anmärkas, att skulle filmstudios nöjesbeskattas, kan man befara att de icke kan fortsätta sin verksamhet, och härigenom skulle en bildningsinsats av hög angelägenhetsgrad försvinna.

Under återopande av vad ovan anförts föreslås,

- 1) att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 66 måtte besluta sådan ändring, att nöjesskatt ej skall erläggas för visning av film genom filmstudios, d. v. s. ideella föreningar vilka uteslutande i studiesyfte visar film för sina medlemmar, och till vilka visningar endast medlemmar i föreningarna äger tillträde, samt
- 2) att utskottet må närmare utforma erforderligt tillägg i § 14 av nöjesskatteförordningen.

Stockholm den 6 mars 1957

Ebbe Rydén

Jean Braconier